



אביב אבישר

ת. לידה: 20-04-1980

סלולרי: 054-539-1819

דוא"ל:

avivavisar31@gmail.com

מגורים: קיבוץ החותרים. ד.ג. חוף כרמל, 30870.

השכלה פורמלית

2015-2022 לימודים לתואר שלישי (Ph.d) בתחום השיקום האקולוגי (Restoration Ecology) במחלקה לזואולוגיה, באוניברסיטת תל אביב. מנחים: פרופ' תמר דיין, ד"ר ג'יימס אהרונסון. נושא המחקר: "שיקום ושיחזור שטחי חולות לאחר כריתת יער אקליפטוס נטוע בדיונות נחל אלכסנדר" (Effects of afforestation with Eucalyptus on a coastal dune in central Israel and methods for accelerating restoration of the native ecosystem). במסגרת המחקר ביצעתי ניתוח חתכי קרקע ואפיון תכולתה, והשתמשתי בטכניקות שיקום שונות במטרה לאושש את המערכת האקולוגית ולהשיב את תפקודי המערכת ומגוון המינים האופייני לחולות לאחר כריתה. במסגרת המחקר נבדקו מדדים שונים המשקפים את תפקודי המערכת אקולוגית: מורפולוגיה ופדולוגיה של הקרקע והרכב חברות: צומח, פרוקי רגלים וזוחלים. עבודת המחקר נמצאת בימים אלו בתהליך שיפוט.

2008-2011 לימודים לתואר שני באקולוגיה (M.sc) בהצטיינות, בתחום אקולוגיה ושימור (Conservation Ecology) במחלקה לזואולוגיה, אוניברסיטת תל אביב. מנחים: פרופ' תמר דיין, דר' אורי שיינס. נושא המחקר: "השפעה של אור, רעש והעשרה אורגנית מגני אירועים על חברת מכרסמי הבר של הכרמל". במסגרת המחקר בדקתי מדדים שונים לעקה כרונית במכרסמים שלכדתי סביב גני אירועים בגן לאומי, לרבות עבודת מעבדה למיצוי הורמוני עקה מפרוות מכרסמים באמצעות כרומטוגרפיה נוזלית בלחץ גבוה וספקטרופוטומטריית מסות (LCMS). בנוסף אספתי מהשדה נתונים על אור, רעש ומצבורי אשפה בשטח. (ממוצע תואר 92).

2008 סקירת ספרות בנושא השפעות של זיהום אור וזיהום רעש על בעלי חיים.

2005-2008 תואר ראשון בכיולוגיה בהצטיינות (B.sc) הפקולטה למדעי החיים, אוניברסיטת חיפה באורנים (ממוצע תואר: 90).

2007-2008 פרויקט גמר בנושא "שונות גנטית באוכלוסיות של צב רך (*Trionyx triunguis*). בהנחיית דר' רחל בן שלמה, אוניברסיטת חיפה (קמפוס אורנים). במסגרת הפרויקט השתמשתי במרקרים גנטיים (AFLP) במטרה לבדוק קרבה גנטית בין אוכלוסיות של צב רך בישראל.

2005-2008 תעודת הוראה בכיולוגיה (מורה בכירה) במסגרת תכנית המצטיינים של הפקולטה (ממוצע תעודה: 92)

השכלה נוספת/ בלתי-פורמלית

2019 יסודות תורת המאור (קורס). האגודה הישראלית לתאורה. במסגרת הקורס נלמדו נושאים הקשורים לתכנון תאורה כמו חשמל, גופי תאורה וחישובי תאורה.

2013-2014 סקירת ספרות בנושא: "השפעות מטיילים על מערכות טבעיות, ואסטרטגיות ניהול מבקרים בשטחים פתוחים בישראל". סקירת הספרות הוגשה לסנאט אוניברסיטת תל אביב במסגרת הצעת מחקר ללימודי תואר שלישי.

2013 הגנת הצומח בהדרים (קורס), משרד החקלאות.

2011 תו תקן לחינוך הדרכת טיולים (משרד החינוך).

תעסוקה

2018-2022 מנהלת יחידת המחקר במכון דש"א. מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהארדט. אוניברסיטת תל אביב.

ייזום מחקרים, גיוס כספים, ניהול צוותי מחקר והיגוי רחבים, וביצוע מחקרים ופרויקטים בפועל בתחומים מגוונים הנוגעים לתכנון וניהול שטחים פתוחים בישראל. תוצרי יחידת המחקר מהווים תשתית ידע חיונית לקביעת מדיניות הניהול של השטחים בישראל בקרב מקבלי ההחלטות. להלן מספר דוגמאות מרכזיות:

- ◆ 2022. בחינת השפעות דו שימוש אגרו-וולטאית על המערכת האקולוגית והחקלאית כפי שבא לידי ביטוי בהרכב חברת פרוקי רגלים. בשיתוף: המעבדה האנטומולוגית והמארג- במוזיאון הטבע ע"ש שטיינהארדט, אוניברסיטת תל אביב, מו"פ צפון, מיגל.
- ◆ 2022 כלים לשיקום מלחות החוף. חקר מקרה נחל נעמן.
- ◆ 2021-2022 גיבוש עקרונות לתכנון, שיקום, ממשק, ותחזוקת יערות בגדות נחלים. בשיתוף אגף המדען בקרן קיימת לישראל
- ◆ 2021-2022 שיקום משארי שדה במטעי אבוקדו בגליל המערב. בשיתוף תאגיד מילופרי, מגדלי הגליל המערבי, ואיגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערב, משתלת הרדוף.

- ◆ 2019-2022 נחלים בעידן של שינוי אקלים. מחקר בשיתוף המרכז הלאומי לאקולוגיה אקוטיית במוזיאון הטבע ע"ש שיינהרדט, אוניברסיטת תל אביב. החברה להגנת הטבע.
- ◆ 2020-2018. תכנון שיקום אקו-הידרולוגי של נחלים בישראל. פרויקט בשיתוף רשות ניקוז שרון, מורן ייעוץ ופיתוח.
- ◆ בחינת ממשק חישות קנים בנחלים ושטחי חקלאות. מחקר בשיתוף מכון שמיר, דב גולדווין ייעוץ ומורן ייעוץ ופיתוח.
- ◆ 2021-2018. מגוון ביולוגי במשקי מילופרי. הטמעת עקרונות אקולוגיים בגידול אבוקדו ושיקום משארי שדה. פרויקט.
- ◆ 2019-2021 מגוון ביולוגי ביקבי ברקן. פרויקט בשיתוף החברה להגנת הטבע, המשרד להגנת הסביבה ורשות הטבע והגנים.
- ◆ 2019. חסמים רגולטוריים לטיפול בזיהום אור בישראל והשוואה לתקנות באירופה וארה"ב. מחקר בשיתוף האגודה הישראלית לתאורה והמכללה האדמית הדסה ירושלים.
- ◆ 2018-2019. ניהול מבקרים במרחב תעלת הירדן המזרחית – היבטים אקולוגיים, חקלאיים, ניקוזים ותפעולים. פרויקט בשיתוף מ.א גליל עליון, רשות הטבע והגנים, החברה להגנת הטבע ומרכז המועצות האזוריות.

2019-2022 בנייה והעברת קורס "עקרונות אקולוגיים בתכנון עיר ואזור" המיועד לאדריכלי נוף, פקולטה לתכנון ערים בטכניון. מכון טכנולוגי לישראל.

2018-2022 הקמת מעבר בעלי החיים התחתי בדרום העיר נתניה. גיוס כספים, ליווי תכנון וביצוע, וניטור של מעבר בעלי החיים התחתי הייעודי הראשון בישראל. דחיקת צינור של כ 87 מ' לחיבור שמורת האירוסים ופארק השלולית בדרום העיר נתניה. לרבות תכנון התאורה, פעולות שיקום, הוספת גורמי משיכה למגוון ביולוגי, וניהול אדפטיבי בהתאם לממצאי הניטור.

2021-2022 ייעוץ אקולוגי. עיריית תל אביב. ליווי העדכון לתכנית המתאר, עיסוק בנושאי תכנון וניהול אורבני: קישוריות אקולוגית, ניהול אתרי טבע, תכנון מתארי ומפורט (מניעת זיהום אור, סניטציה, מניעת התנגשות של עופות וניהול מינים פולשים ברחב העירוני)

2018-2021 תכנית אב למסדרון אקולוגי מזרחי. עבור המשרד להגנת הסביבה. במסגרת הפרויקט בוצע תכנון מפורט של צווארי בקבוק באזור מרכז הארץ. ונכתבו מפרטים לתכנון ושדרוג של מעברי בעלי חיים, ניהול ותחזוקת גידור, ותכנון מפורט של 10 צווארי בקבוק המאויימים בפיתוח בציר המסדרון האקולוגי המזרחי.

2011-2019 אקולוגית עיריית נתניה

◆ תכנון

- ליווי אקולוגי של מנהל הנדסה ושל החברה הכלכלית (חל"ת נתניה) בתכנון פרויקטים לבינוי בשטחים טבעיים בעיר (גשר השמורות, פארק המדע בחולות כפר נטר, תכנית אב לשבילי אופנים, גבעות גרינטל, מעלית המצוק). ביצוע סקרי שדה, איסוף נתונים לממ"ג, הגדרת פוליגונים לשימור, ליווי הצוות האדריכלי, מתן הנחיות לצמצום הנזק בביצוע, הגדרת שלביות ופיקוח על הביצוע.
- ליווי תכנון, ניהול וביצוע של העתקת 6000 טון של קרקע משטח ערכי הנמצא בתחום המזבלה ההיסטורית של נתניה, לטובת שיקום אקולוגי של אתרי טבע פגועים ברחבי העיר.
- ליווי תכנון מפורט והכנת תוכנית ניהול ותחזוקה לביצוע "מסדרון אקולוגי עיר ימים" בהתאמה לדרישות הולחו"ף. המסדרון האקולוגי הינו רצועה המחברת בין שמורת האירוסים ושמורת פולג, לאורך קו החוף הדרומי של העיר. בתוך שבין חוף ים פעיל למרכז מלונאי ומסחרי.
- ייזום, גיוס כספים ותכנון פרויקטים להגדלת הקישוריות האקולוגית בין שמורות הטבע העירוניות בנתניה
 - דחיקת מעבר מתחת לכביש בין פארק אגם החורף ושמורת האירוסים
 - תכנון מסדרון אקולוגי עילי בין שמורת האירוסים ושמורת פולג
 - ביצוע שבילים ושיקום שלולית חורף בחורשת הסרג'נטים
- שיקום אקולוגי של שטחים מיועדים לשימור. שימוש בטכניקות שונות של שיקום קרקע וצומח לצורך הגדלת המורכבות המבנית והמגוון הביולוגי בשטחים מופרים המיועדים לשימור.
- קידום הנחיות תכנון מרחביות בנושאים של צמצום זיהום אור, צמצום הנזק האקולוגי בעת ביצוע פרויקטים, והנחיות לתכנון גינות ופארקים.
- מיפוי כלל עירוני של מגרשים בקונפליקט אקולוגי גבוה, שילובם במערכת ההתראות של הרישוי העירוני, ומתן הנחיות ייעודיות ליזם במסגרת תיקי המידע.

◆ ניהול אתרי טבע עירוניים

- **שמורת האירוסים** - ניהול שטח טבעי (500 דונם) המשמר את בית הגידול של חולות ומשארי חמרה. בשמורה נמצא הריכוז הגדול בעולם של אירוס ארגמן לצד מאות מיני צומח ובעלי חיים הנתונים בסכנת הכחדה בישראל דוגמת צבי א"י, שנונית שפלה, גרביל החוף ומינים שונים של פרוקי רגלים. את

השמורה פוקדים עשרות אלפי מבקרים והיא ממוקמת על ציר תנועה ראשי, בין שכונות מגורים ומזבלה עירונית הנמצאת בתהליכי פינוי. ניהול השמורה תוך שמירה על המגוון הביולוגי מהווה אתגר ניהולי גדול. עבודתי באתר כוללת הקמתי באתר תחנת טיבוע (2015-2016) למעקב אחר פעילות מינים נודדים, הכנת תכנית תאורה לכביש סמוך, טיפול במינים פולשים, ניהול צוות מנטרים (מכרסמים, זוחלים, צומח), פיתוח תכנית לשבילים ושילוט באתר, וליווי פעולות אכיפה. כמו כן ביצעתי העתקה של אירוסים משטח שיועד לבנייה אל תוך השמורה, ההעתקה בוצעה כפרויקט מחקר של תלמידי תיכון סמוך כחלק ממבחן הבגרות בביולוגיה.

- **פארק אגם החורף** - פארק עירוני מרכזי, כ 500 דונם גודלו. מחציתו מהווה פארק אינטנסיבי פעיל, עם מדשאות, פינות מנגל, במת אירועים, ומגרשי ספורט. מחציתו השנייה טבעית ומשמרת את אחת מבריכות החורף הגדולות והמשמעותיות ביותר במישור החוף, המכילה יצורי מים, דו חיים ומספר גדול של עופות מים המקננים בבריכה. לצד הבריכה בית גידול לח המשמר מיני צומח נדיר של בתי גידול לחים, ובעורפו דיונות חול גדולות וטבעיות. הכפפה של שני ייעודים (אינטנסיבי ואקסטנסיבי) העומדים כמעט בסתירה זה לזה מהווה אתגר ניהולי גדול. עבודתי באתר כוללת הכשרת שבילים, ניהול צומח עונתי, הפניית נגר, טיפול במינים פולשים, ניטור יתושים (בשיתוף איגוד ערים), אכיפה ופיקוח, ניטור מגוון ביולוגי, מעקב אחר איכות המים, עבודה מול גורמי אכיפה, ליווי עבודות הזיקוקים ליום העצמאות וכן הנחיית צוותי התפעול של הפארק בנוגע לניהול השטחים האינטנסיביים (דישון, הדברת עשבים, משטרי כיסוח, וכיוון תאורה). כמו כן ליוויתי את צוותי התכנון והביצוע של תאורת מגרש הספורט, ומגרש הסקייטפארק. לרבות רגולציה על התכנון, ופיקוח על הביצוע (מדידת תאורה לפני ואחרי ההקמה, כיוון תאורה עם הצוות המקצועי בשטח).

- **חורשת הסרג'נטים**-יער אקליפטוס נטוע שגודלו כ 220 דונם. ביער נסקרו לאורך השנים מאות מיני צומח, חלקו הגדול בעל חשיבות לשימור, והוא מהווה מפלט אחרון למספר למין של בוצין (שככל הנראה) נכחד מישראל. עבודתי באתר כוללת, ניהול צוותי מנטרים (עופות, צומח, פרפרים), ביצוע מחקר למיגור חמציץ נטוי והסברה לציבור, והקמת גרעין רבייה לבוצין ביירוטי (בשיתוף הכפר הירוק), כמו כן במסגרת עבודתי יזמתי, סייעתי בתכנון וליוויתי את הביצוע של דילול היער לצורך הגדלת המורכבות המבנית של בית הגידול. עוד יזמתי, סייעתי בתכנון וליוויתי ביצוע של עבודה לשיקום של בריכת חורף שהתייבשה. פעולות השיקום כללו דילול עצים והרמת נוף, העמקת הבריכה והפניית נגר מרחוב סמוך, עבודות לסלילת השבילים

בשטח, שיקום צומח, טיפול במינים פולשים, והקמה של גשר שאורכו כ 100 מ' מעל השלולית המשוקמת.

◆ פעילות חינוכית

- בשנת 2013 הקמתי בנתניה את צוותי תושבים "נאמני שמורות" המסייעים בניהול, אכיפה, הסברה וניטור שמורות הטבע העירוניות. צוות נאמני השמורות פועל ברציפות זו השנה הרביעית. פורום ה-15 ואנוכי אף כתבנו "כרטיס פרויקט" בנושא הקמת צוותי מתנדבים, לצורך הנגשת הידע לרשויות נוספות.
- סיורים לציבור- בכל שנה אני עורכת סיורים ללא תשלום בשמורות הטבע העירוניות בעונות הפריחה ומחוצה להן.
- טחנה לטיבוע ציפורים- בשנת 2015 הקמתי בשמורת האירוסים טחנה לטיבוע ציפורים במסגרתה הציבור הוזמן להשתתף בטיבוע ציפורים אחת לחודש ללא תשלום.
- השתלמויות למורים ומנהלים באתרי הטבע העירוניים- לאורך השנים העברתי השתלמויות מורים ומנהלים בשטחים הפתוחים וסייעתי בהכשרת הצוות החינוכי לעבודה באתרי הטבע במסגרת עבודות חקר והעשרת הידע של במגוון המקומי.
- סיורי תלמידים, הנהגות ירוקות ובתי ספר מאמצים לאתרי הטבע העירוניים. במסגרת תפקידי אני קולטת קבוצות מבתי ספר מקומיים באתרי הטבע העירוניים לביצוע פעולות משותפות של אקטיביזם סביבתי: עקירת מינים פולשים, זריעה צומח בר בשטחים מופרים, איסוף זרעים, שתילת צומח בסכנת הכחדה ועוד.
- כמו כן אני הרפרנטית העירונית לנושאי חיות הבר בעיר, ייעוץ לטיפול בלינה מאינה הודית (*Acridotheres tristis*), איסוף בעלי חיים פצועים והעברתם לטיפול רפואי ועוד.
- בשנת 2016 הקמתי בשיתוף האגודה הישראלית לניטור פרפרים, צוות תושבים שהוכשרו לנטר פרפרים כחלק ממערך ניטור הפרפרים הארצי למדע אזרחי.

◆ ביצוע מחקרים ושיתפויות עם גורמים חוץ עירוניים

- השפעת ממשקי כריתה ופינוי שונים על חברת צומח, חורשת הסרג'נטים-2011-2014
- השפעת מבנה היער על מגוון ביולוגי. חורשת הסרג'נטים 2013-2014
- שותפות בצוות סיעור מוחות לתערוכת הביאנלה (2015)
- השפעת עבודות לדילול היער על מגוון ביולוגי 2013-2015
- מעקב ארוך טווח אחר הצלחת העתקת אירוס ארגמן (*Iris aropurpureat*) בשמורת האירוסים בנתניה
- מעקב ארוך טווח אחר שיקום אוכלוסיית בוצין ביירותי (*Verbascum berytheum*) בחורשת הסרג'נטים בנתניה.

- הבדלים בהרכב חברת זוחלים ומכרסמים בשמורת פולג ושמורת האירוסים
- יעילות ממשקי שונים במיגור אוכלוסיות של חמציץ נטוי (*Oxalis pes-caprae*)
- שותפות במחקר בנושא " הקשר בין איכות חיים לעושר מינים בעיר ", פרופ משנה אסף שוורץ, מיה צונץ, הפקולטה לאדריכלות ערים, הטכניון.

2016-2018 ייעוץ אקולוגי. עיריית הרצליה

במסגרת עבודתי עם האגף לאיכות הסביבה בעיר. ליוויתי את צוות התכנון מטעם העירייה ורשות העתיקות, ואת הסקר שבוצע באתר. וייצגתי את האגף בהסברה לגורמים חוץ ותוך עירוניים. במסגרת מסמך שהוכן לעירייה נתתי המלצות לתכנון האתר כאתר טבע עירוני: מתחמים לשימור ולפיתוח, המלצה לפיתוח מערכת שבילים, הנחיות לתכנון תאורה ושילוט וגידור. והכנתי תכנית לניהול תל מיכל כאתר טבע עירוני, לרבות תחזוקת האתר וניהול הפסולת, ניטור מגוון ביולוגי וטיפול במינים פולשים, וניהול הקהל.

2016-2017 סקר אקולוגי במבני דרך. נתיבי ישראל

במסגרת פרויקט משותף עם רשות הטבע והגנים, דר' תמר אחירון ונתיבי ישראל, הייתי חלק מצוות שביצע ניטור אקולוגי במבני דרך (מעבירי מים שונים) בתוואי המסדרון האקולוגי הארצי. ביצעתי ניטור לאורך צווארי בקבוק בכביש 70, ובכביש 4. במסגרת הסקרים עקבתי אחר עקבות בע"ח בתוך ובסביבת המבנה, מיפיתי חסמים למעבר בע"ח והעברתי המלצות לתחזוקה ושדרוג המבנים, ולבמקטע הכביש הנבדק.

2014-2018 ייעוץ אקולוגי לצה"ל, ולגורמי אהו"ב (אגף ההנדסה והבינוי של צה"ל ומשרד הביטחון). בשיתוף החברה להגנת הטבע.

◆ כלים לתכנון מאקרו

במסגרת פרויקט משותף של צה"ל (מנהל הגנת הסביבה במטכ"ל, סגן אלון אייל עזרא), אגף שימור מגוון ביולוגי בחברה והגנת הטבע, ורשות הטבע והגנים אני מנהלת פרויקט להטמעת שיקולי מגוון ביולוגי במערכת התכנון הצה"לית. במסגרת הפרויקט פיתחתי כלי תכנון מאקרו המאפשרים לאגף תכנון בצה"ל להעריך את מידת הנזק האקולוגי הצפוי מביצוע הפרויקט, כבר בשלבים מוקדמים מאוד של בחינת החלופות. עבודתי כללה למידה של מערכת התכנון הצה"לית, פגישות עם אנשי מפתח, פיתוח כלים לתכנון מאקרו, מיפוי של מתקני צה"ל קיימים שבשטחם אזורים ראויים לשימור, מיפוי מתצ"א של שטחים בעלי רגישות ייחודית בתוך מתקני צה"ל ומתן רגולציה מחמירה לפיתוח בשטחים אלו. תוצר חלק זה של המיזם הייתה הנחיה צה"לית המסדירה את הרגולציה לשימוש בכלי התכנון שהוכנו. ההנחיה נמצאת בימים אלה בשלבי אישור.

◆ כלים לתכנון מפורט

- לצורך צמצום הנזק האקולוגי בעת ביצוע פרויקטים מיפיתי פתרונות תכנוניים וניסחתי מפרטי תכנון בנושאים הבאים:
 - מניעה של התנגשות עופות במתקני קשר
 - תאורה משטחים במתקני צה"ל
 - ניהול פסולת
 - תכנון מבנים המונע התבססות עופות מתפרצים
 - המלצות לגידור היקפי
 - המלצות לגיבון
- כמו כן ניסחתי "שאלון סביבתי" שיסייע בפיקוח על איכות התוצרים בשלב בקרה איכות התכנון.
- פיתחתי גאנט לשילוב אקולוג בתכנון צה"ל, לרבות מפרט תוצרים נדרשים בכל שלב של תכנון, ומתן הנחיות המשך לתכנית לביצוע.

2013–2015 אקולוגית מלווה של פרויקט "חקלאות תומכת סביבה". בשיתוף מ.א לב השרון ומשרד החקלאות.

◆ ניהול פרויקט

במסגרת פרויקט ראשון מסוגו, חברו משרד החקלאות, מוא"ז לב השרון, מרכז המועצות האזוריות, המשרד להגנת הסביבה ורשות הטבע והגנים לפרויקט שמטרתו לשפר את הפוטנציאל של שטחי חקלאות אינטנסיבית (תות ופרדסים) לשמש כמסדרון אקולוגי למעבר של קבוצות טקסונומיות שונות. עבודתי הייתה תחת האגף לאיכות הסביבה במועצה ובשיתוף עם הגופים היוזמים. במסגרת תפקידי בניתי את תכנית העבודה והוצאתי אותה לפועל (תכנית שיקום, תכנית ניטור) ובניתי את תקציב הפרויקט. כמו כן במסגרת תפקידי יזמתי שיתופי פעולה רחבים מחוץ למועצה: משרדי ממשלה (משרד החקלאות, המשרד להגנת הסביבה, לשכת התכנון של משרד הפנים), גופים אקדמיים (סטודנטים לתארים מתקדמים מאוניברסיטת תל אביב, חוקרים מהטכניון ומהפקולטה לחקלאות באוניברסיטה העברית, מורות מובילות מנהיגות ירוקה), נציגי רשויות (מ.א בני שמעון, מ.א עמק חפר, מ.א גולן), פורמים מקצועיים (כנס המארג, הוועדה השנתית לאקולוגיה וסביבה, התחנה לחקר הסחף, חוקרים ממכון וולקני, וועדת מומחים "חקלאות תומכת סביבה"). בנוסף, מסקנות ראשוניות מהמיזם שולבו כחלק מהתכנית האב של המועצה האזורית ובמדריך לתכנון וניהול שטחים פתוחים במועצות האזוריות (לרמן, 2015). כמוכן, בשלל הזדמנויות הפרויקט פורסם בתקשורת הכתובה והמצולמת ברמה המקומית והארצית.

◆ עבודה עם חקלאים שותפים-

במסגרת המיזם הוחתמו חקלאים מעוניינים על שותפות במיזם, ובהמשך הם היו שותפים מלאים לתהליך: פעולות השיקום נעשה ע"י הצוות המקצועי שהעמידו לרשותנו החקלאים. לרבות השקיית השטחים המשוקמים, מיגור מינים פולשים פינוי גזם ועוד. במסגרת המיזם נערכו מפגשי עדכון תדירים עם החקלאים, בהם הוצגו תוצאות הניטור, הועלו שאלות ונפתרו חסמים להמשך. במסגרת המיזם

פעלתי בשיתוף משרד החקלאות לגיבוש קבוצה שתעבור יחדיו לשימוש במלכודות זבובים תיכוני והפסקת הריסוס מהאוויר. במסגרת המהלך יזמנו יום עיון לחקלאים בנושא, וצרפנו את הוועדים המקומיים למיגור אוכלוסיות שבו גם בתוך הישובים. בנוסף קודם מהלך של ניסוי משותף של החקלאים עם התחנה לחקר הסחף ומכון וולקני בנושא השימוש בצומח כיסוי בפרדסים

◆ שיקום משארי שדה ורצועות נחל לאורך המסדרון האקולוגי הפוטנציאלי-

במסגרת המיזם השתמשתי בטכניקות שונות לשיקום הקרקע ובית הגידול של חולות ומשארי חמרה. פעלנו למיגור מינים פולשים, פינוי פסולת חקלאית ושיקום חברת הצומח. לאורך המסדרון האקולוגי המוגדר.

◆ זריעה של צומח כיסוי בפרדסים של חקלאים שותפים

לצורך הרחבת בית הגידול המקומי ולצורך עצירת סחף קרקע ביצענו צומח כיסוי בפרדסים שותפים לאורך המסדרון האקולוגי המוגדר.

◆ ניהול צוות ניטור

לאורך תקופת המיזם ובשיתוף רשות הטבע והגנים בחנו את התאמן של קבוצות טקסונומיות שונות לשקף את תפקוד המסדרון המשוקם. כתבנו תכנית לניטור (2012-2017). ניהלתי את צוותי המנטרים בשטח, לרבות הגדרת שאלות המחקר, אזורי המחקר ושיטות המחקר. קבוצות טקסונומיות שנבדקו: צומח, פרוקי רגלים, דבורים, זוחלים, קיפודים וחולייתנים- כללי.

◆ ביצוע מחקרים

במסגרת הפרויקט יזמתי מחקרים שונים לבדיקת יעילות טכניקות שיקום שונות כגון שימוש בחפוי פלריג, החלפת מצעים, שיקום אקסטנסיבי והשפעתן על מגוון ביולוגי, ובחנתי את התאמתן ויעילותן של חברות צומח, וממשיקי תחזוקת צומח שונים לשמש כצומח כיסוי במדיום חקלאי. במסגרת המיזם נבחנו שאלות שונות הנוגעות לשיקום ככלי לשיפור מדדי מגוון ביולוגי לאורך זמן, שיקום ככלי לחיזוק שירותי תמיכה בחקלאות, ועלות ההשקעה הכספית בטכניקות שיקום שונות אל מול תועלת בעלייה במגוון ביולוגי.

◆ פעילות קהילתית

לאורך תקופת המיזם סייעתי למחלקה לחינוך וקהילה באגף לאיכות הסביבה לחיבור הקהילה למיזם. הפעילות החינוכית כללה בין השאר כריתה של שיטים מכחילות, איסוף בלוטים של אלוני תבור עתיקים והנבטתם במשתלה מקומית, סימון חלקות השיקום במיזם ותיעוד שלבי השיקום בריכת החורף. הציבור דרך הוועדים המקומיים היו שותפים למיזם מיגור זבוב הפירות הים תיכוני, ובשימוש בזרעי בר בגינות הפרטיות.

◆ כתיבת דו"ח מסכם ומסקנות יישומיות

עם סיום עבודתי במיזם ערכתי דו"ח המסכם את כל הידע שנאסף לאורך תקופת המיזם, והעמדתי אותו לרשות הציבור באופן שיאפשר להנגיש את המסקנות לפרויקטים הבאים בתחום.

2011-2012 ניהול וליווי אקולוגי של פרויקט בריכות החורף בחברה להגנת הטבע. במסגרת עבודתי מיפיתי בריכות חורף ערכיות מחוץ לשטחים מוגנים, ופעלתי לחבר קהילות מקומיות לשלוליות החורף הסמוכות למקום מגוריהן. כמו כן ביצעתי שיקום נגר לבריכות בעלות הידרופריודה קצר ושיקומן.

שירות צבאי

1998-2000 אחראית חומר סודי בחדר כ"ס, בבסיס הנדסה קרבית שבצוקי עובדה.

שותפות בוועדות, קידום נושאים סביבתיים

- אפיון תפקיד "אקולוגי עירוני" (2017) - המשרד להגנת הסביבה
- ועדות מומחים לצמצום זיהום אור (2016). האגודה לאקולוגיה וסביבה בישראל
- ועדת מומחים חקלאות תומכת סביבה (2016) - האגודה לאקולוגיה וסביבה בישראל
- פורום אגרואקולוגיה (2016) - מכון דש"א והמאר"ג
- ועדת היגוי למסמך טבע עירוני (2015-2014). המשרד להגנת הסביבה
- ועדת היגוי חקלאות תומכת סביבה. המועצה האזורית לב השרון (2014-2013).
- קידום תפקיד אקולוג עירוני ברשויות (2017-2012) - עיריית ירושלים, עיריית תל אביב, עיריית פתח תקווה ועוד.
- הקמת אתר טבע בקיבוץ החותרים, חפירה של שלולית חורף ושיקום בית גידול של קרקעות כבדות (2017-2013) - כחלק פעילות התנדבותית עבור הקהילה בוצע שיקום בית הגידול לרבות הסדרת נגר, התווית שבילים, שיקום צמחי, גידור, והסדרת פינות הכנסות ושיבה. לאורך השנים אני מנטרת את השלולית בקביעות ומדריכה קבוצות של ילדי גן המבקרים בה.

פרסומים

אבישר א. מרכוס ת. לבוני ט., אלמליח ט., פרומקין ר. 2021. ביעור חמציץ נטוי – מין פולש בשטחים טבעיים וטבעיים למחצה: ממצאים ראשוניים מהשרון. בתהליך פרסום.

אבישר א. כהן ע. גולדווין ד., רמון ר. מדינה ע., עוז ס., מורן א. התפרצות קנה מצוי בבתי גידול לחים בישראל – ביולוגיה וממשק. אקולוגיה וסביבה 12(3). 7-8.

אבישר א. פרומקין ר., בנימני ד. 2019. מיער שניטע לשם אספקת עץ לאתר טבע עירוני- תובנות מניהול יערני של חורשת הסרג'נטים. אקולוגיה וסביבה 10(3). 7-8.

אבישר א. 2016. טבע עירוני- שכן רצוי? אקולוגיה וסביבה, אוקטובר 2016, (3) 241-242

Avisar A., Roskin J., Aronson J., Dayan T. Decadal pedo-ecological transformations of a Mediterranean aeolian sand environment by planted eucalyptus. In preparation

Avisar A., Hawlena H., Shanas U., Dayan T. Small-scale but not minor human disturbances: outdoor clubs have major impacts on individuals, populations and communities in nature. In preparation.

Shatzki R., Avisar A., Dayan T., Hawlena H., 2013, Anthropogenic disturbance impacts on host-vector-bacterium networks. Ecology and Evolution of Infectious Disease conference